

Pomera

Malus x domestica Bork

Castellà: manzano
Anglès: apple tree
Francès: pommier

Família: rosàcies
Gènere: *Malus*

Floració: principis d'abril
Collita dels fruits: de mitjan juliol a finals d'octubre (segons la varietat)

Granny Smith

Golden

Early red one

L'arbre

La pomera és un arbre caducifoli que pot sobrepassar els 12 m d'alçària quan creix de manera lliure, i té una capçada en forma de globus. A les plantacions fruiteres, això no obstant, els arbres són més petits (3-4 m) i presenten formes molt diverses. Resisteix temperatures força baixes.

L'escorça del tronc i les branques gruixudes són grisenques, amb escames que es van desprenent amb els anys, però manté un aspecte relativament llis. Les branques joves tenen l'escorça llisa i d'un color grisenc verdós.

Les fulles i les flors

Les fulles tenen una forma el·líptica i ovalada i la vora serrada, i tenen petits pèls per la cara inferior. Fan entre 5 i 12 cm de longitud i 3 i 6 cm d'amplada. Les flors són blanques o lleugerament rosades, i s'agrupen en una inflorescència formada per 4 o 6 unitats segons les varietats, situada a la punta de les branques petites. Tenen, generalment, cinc pètals.

El fruit

La poma és un fruit arrodonit i de colors diferents segons les varietats, ja que n'hi ha de grogues, verdes i vermelles. Té un peduncle curt, i a l'interior hi ha llavors brillants de color marró fosc.

L'ORIGEN I LES VARIETATS

La pomera és un arbre originari del Caucas i va ser introduïda a la península Ibèrica durant la romanització. *Poma* prové del llatí *pomum*, que significa 'fruit comestible' de l'arbre. Al món, hi ha més de 7.500 varietats de pomes, que s'agrupen en diferents categories, com les golden (delicious, suprema...), les vermelles americanes (*starking*, *red chief*, *early red one*, *oregon*...), les galtes (*royal gala*, *galàxia*...), les *fuji* o les *granny*.

LA POMERA A L'HORTA

La pomera és, juntament amb la perera i el presseguer, un dels arbres fruiters més comuns i estesos a l'Horta. Les varietats més habituals a l'Horta són la *golden*, la *gala* i la *fuji*, de les quals se'n produeixen unes 15.000 tones anuals. La superfície de conreu és d'unes 720 hectàrees.

Carabassa

Cucurbita moschata Duch. i *Cucurbita maxima* Duch.

Castellà: calabaza
Anglès: pumpkin
Francès: courge

Família: cucurbitàcies
Gènere: *Cucurbita*

Collita dels fruits: de juliol a octubre

La planta

Planta herbàcia anual amb una tija reptant que ocupa molt d'espai a l'hort, ja que pot arribar a fer entre 8 i 10 m. Presenta ramificacions ben desenvolupades, que sovint s'esporguen per afavorir el bon creixement dels fruits. És un cultiu que necessita calor per al seu correcte desenvolupament, sobretot a nivell de les arrels, ja que li cal un mínim de 18°C. Per això, no se sembren directament al sòl fins als mesos d'abril a juny i, generalment, es cullen a la tardor.

Les fulles i les flors

Les fulles són grans, lobulades, peludes, verdes i amb la vora arrodonida. Les flors són monoiques (masculines o femenines), grans i grogues, molt atractives per als insectes, que en són els principals responsables de la pol·linització.

Els fruits

Els fruits varien molt en grandària i forma, ja que són des de gairebé rodons fins a ovoides. La pell és llisa i dura i també varia en color. La carabassa és rica en minerals, sobretot potassi, i vitamines.

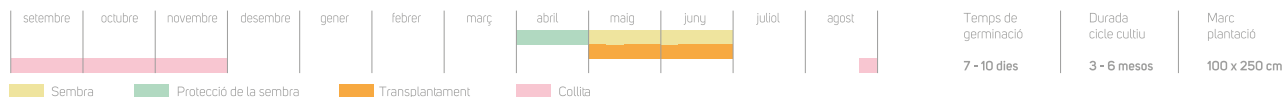
L'ORIGEN

Planta originària d'Amèrica, que es conreava fa més de 8.000 anys. Se n'han trobat restes d'aquesta antiguitat a la costa del Perú. Va ser introduïda a Europa a finals de segle XVI.

N'hi ha un gran nombre de varietats, totes interessants per les possibilitats de conservació i transport dels fruits. Es poden conrear per a l'alimentació humana (farinetes, sopa, cabell d'àngel), per a l'alimentació animal o, fins i tot, per a la decoració.

LA CARBASSA A L'HORTA

A més de les carbasses tradicionals, a l'Horta s'hi cultivava la carbassa vaquera, una carbassa de grans dimensions, de 60-70 kg, de color gris i molt arrugada, que servia per a donar de menjar a les vaques.

Coliflor i Bròcol

Brassica oleracea var. botrytis L. *Brassica oleracea var. italica* L.

Castellà: coliflor
Anglès: cauliflower
Francès: chou-fleur

Família: crucíferes/brassicàcies
Gènere: *Brassica*

Collita: gairebé tot l'any

Bròquil o coliflor

Bròquil tardà

Bròquil llucat

Bròcol

La coliflor

La coliflor, també anomenat bròquil, és una planta anual de la qual es consumeix la inflorescència o pinya abans que hi aparegui la flor. La pinya, de la qual es produeix una única per planta, pot ser de color blanc cremós o verd.

Segons les zones lingüístiques, se'n diu *bròquil* o *coliflor*.

El bròcol

La inflorescència del bròcol no s'ha de confondre amb la del bròquil/coliflor, ja que és de color verd fosc glauc o verd blavós.

La planta, de fulles més erectes que les de la coliflor, ocupa menys lloc al camp i es reconeix també pel color verd blavós.

Després de la collita de la pinya principal, n'hi poden aparèixer de noves, més petites i irregulars. Per això de vegades se'n diu, erròniament, *bròquil llucat*. El bròquil llucat no és més que una varietat tradicional de bròquil que forma un gran nombre de pinyes petites, totes alhora.

El conreu

En ambdós casos, primer hi apareix un nombre determinat de fulles, i un cop arriben les condicions de fred que cada varietat necessita comença la formació de la pinya.

Els bròquils o coliflors i els bròcols es trasplanten a l'hort quan la plàntula té de 3 a 5 fulles. Es cullen gradualment quan la pinya té la mida adequada i la planta té les primeres fulles, que li serveixen de protecció. És un cultiu que deixa gran quantitat de restes orgàniques al camp, les quals serveixen per millorar els nutrients del sòl i, sobretot, per a desinfectar-lo.

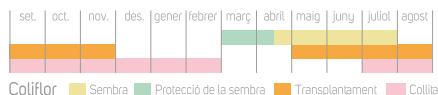
L'ORIGEN

El bròquil o coliflor és una espècie que prové de la col, estesa en tot el món.

El bròcol és una espècie originària de l'àrea mediterrània.

EL BRÒQUIL A L'HORTA

Tradicionalment, a l'Horta de Lleida, hi ha hagut tres tipus de bròquils: el bròquil llucat, que fa petits llucs (en lloc d'una pinya central) i és el més primerenc; el bròquil de mig temps, que té pinyeta mitjana i llucs als costats, i el bròquil tardà, que es cull pels voltants de Sant Josep i és de color grogós.

Temps de germinació: 6 dies
Durada cicle cultiu: 3-5 mesos
Marc plantació: 40 x 40 cm

Temps de germinació: 6 dies
Durada cicle cultiu: 3-4 mesos
Marc plantació: 40 x 40 cm